

በኢትዮጵያ የሚቴዎሮሎጂ ኢንስቲትዩት የሚቴዎሮሎጂ ትንበያ፣
ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ እና ምክር አገልግሎት ምርምር ዘርፍ

ከኤፕሪል 1-30/2025 የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማ እንዲሁም

ከሜይ 1-31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ ትንበያ እና ምክረ ሃሳብ

ሚያ 2025

አዲስ አበባ

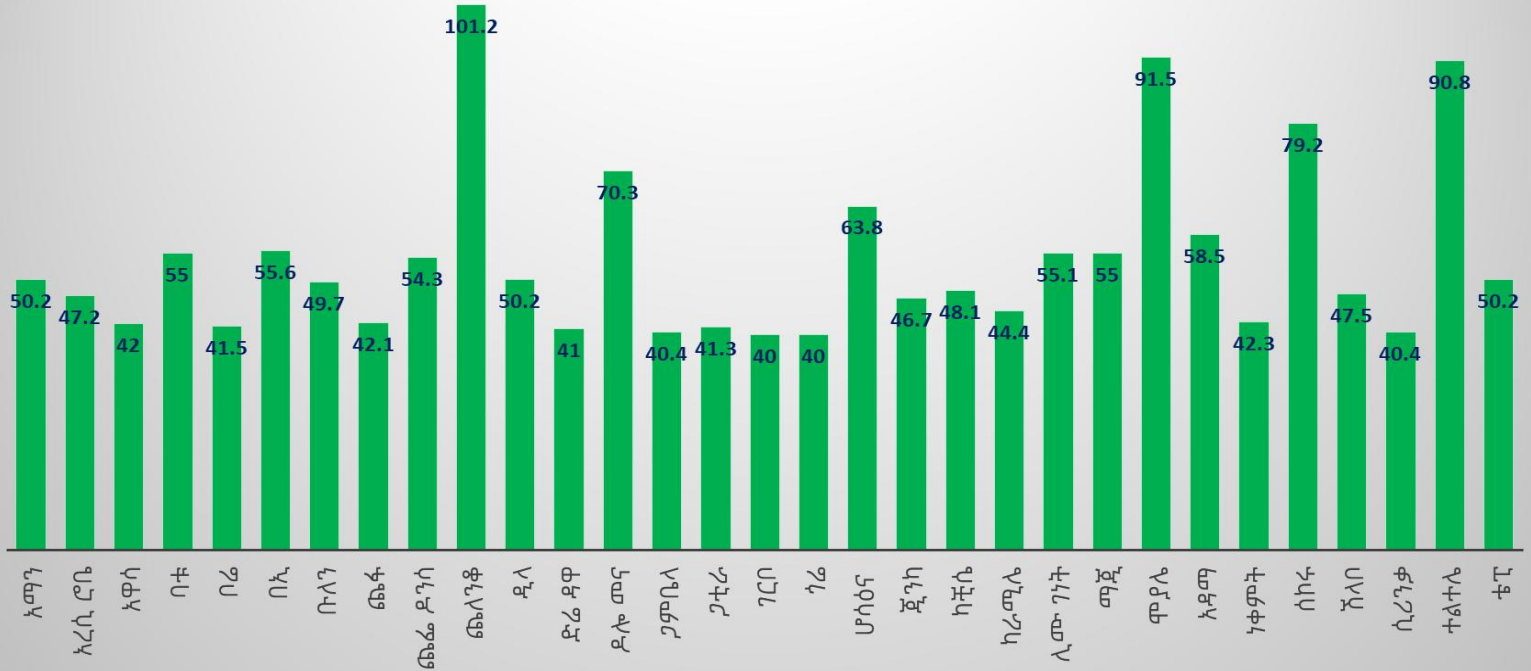

1.1 እ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ 30/2025 የነበረው የአየር ጠባይ

ባለፈው የኤፕሪል ወር በተለይም በመጀመሪያው እና በሁለተኛው አስር ቀናቶች ላይ በተለይም በደቡብ፣ በደቡብ ምዕራብ፣ በምስራቅ፣ በሰሜን ምዕራቅ፣ እና በደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የተሻለ የደመና ሽፋን እና ክምችት ነበራቸው፡፡ ከዚህ ጋር ተያይዞ በደቡብ፣ በመካከለኛው፣ በደቡብ ምስራቅ እና በምዕራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ከመካከለኛ እስከ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል፡፡ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ከተመዘገበባቸው የሚቴዎርሎጂ ጣቢያዎች መካከል በአርባምንጭ 39.7፣ አዋሳ 42.0፣ ድሬ ደዋ 41፣ ጎሬ 40፣ መተሃራ 30፣ ነቀምት 30.7፣ 42.3፣ ሮቤ 34.7፣ አቦምሳ 33.5፣ አለም ከተማ 32.5፣ አማን 50.2፣ አምቦ 35.5፣ 38.9፣ 35.1፣ አንገር ጉቲን 30.2፣ አርሲ ሮቤ 47.2፣ ቡለን 46.4፣ 49.7፣ ቦሬ 41.5፣ 34.8፣ 38.2፣ ቡሂ 34፣ 55.6፣ ቡሬ 30.5፣ ቡረጃ 33.6፣ ጭራ 35.6፣ ጨዋቃ 37.6፣ ጭራ 30.3፣ ጨፋ 42.1፣ ደምቢ ዶሎ 36.2፣ ዲላ 50.2፣ 49.2፣ ዶሎ መና 70.3፣ ኢጃጂ 37.6፣ ጋምቤላ 40.4፣ ጋቲራ 41.3፣ ጊኒር 31፣ ጉንዶ መስቀል 38.5፣ 31.7፣ ሆሳዕና 63.8፣ ጃራ 31.3፣ 30.4፣ ጂንካ 46.7፣ 43.5፣ ካቺሴ 48.1፣ ቀብሪ ዳር 36፣ ሊሙ ገነት 55.1፣ ማጂ 55፣ 31.5፣ ማንኩሽ 31፣ ሞያሌ 91.5፣ 41፣ አዳማ 58.8፣ ኑራ ኤራ 35.7፣ ነጆ 31.8፣ ሳጢላ 32፣ ሰኮሩ 43፣ 44.8፣ 79.2፣ ሲሪንቃ 40.4፣ ቱፒ 50.2፣ 41.2፣ ተርጫ 37.7፣ 34.9፣ ጽጺቃ 31.2፣ ያቤሎ 37፣ የትኖራ 38.7፣ 32.4፣ ባቱ 55፣ ጨለንቆ 1001.2፣ ገርቦ 40፣ ካራሚሊ 34.8፣ 44.4፣ ሽላቦ 47.5፣ ኩርፋጨሌ 31.1 ተልተሌ 90.8፣ ጨፌ ዶንሶ 54.3፣ እንዲሁም ወለንጭቲ 33.3፣ ሚ.ሜ የሚደርስ ከመካከለኛ እስከ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቦባቸዋል፡፡

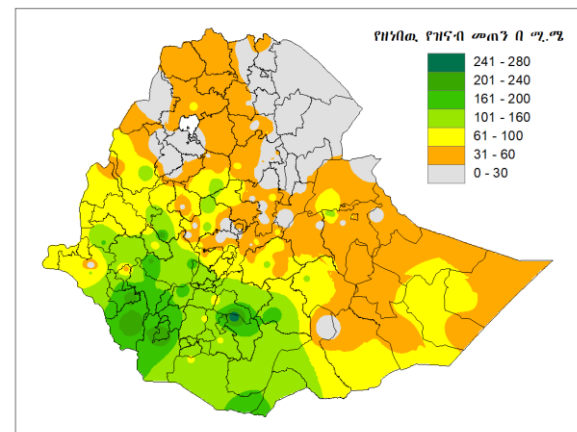
በአጠቃላይ ባለፈው የኤፕሪል ወር በ58 የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ በ24 ሰዓት ውስጥ ከ30 ሚ.ሜ በላይ የሆነ ከባድ መጠን ያለው የዝናብ መጠን ነበራቸው፡፡ በተጨማሪም በአንዳንድ የበልግ ተጠቃሚ በሆኑ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ በ24 ሰዓት ውስጥ 50.2-101.2 ሚ.ሜ የሚደርስ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል፡፡ ከ50 ሚ.ሜ በላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ከተመዘገበባቸው የሀገሪቱ አካባቢዎች መካከል ጨለንቆ፣ ሞያሌ፣ ተልተሌ፣ ሰኮሩ፣ ዶሎ መና፣ ሆሳዕና፣ አዳማ፣ ቡኢ፣ ሊሙገነት፣ ማጂ፣ ባቱ፣ ጨፌ ዶንሳ፣ አማን፣ ዲላ፣ ቱፒ ይገኙበታል (ምስል 1)፡፡

በኢትዮጵያ የሚታወቁ ሊንስቲቶት የሚታወቁ ትንበያ፣ ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ እና ምክር አገልግሎት ምርምር ዘርፍ

ምስል:1 ከኤፕሪል 21-30 በ24 ሰዓት ውስጥ ከ35 ሚ.ሜ በላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ የተመዘገበባቸው ስፍራዎች

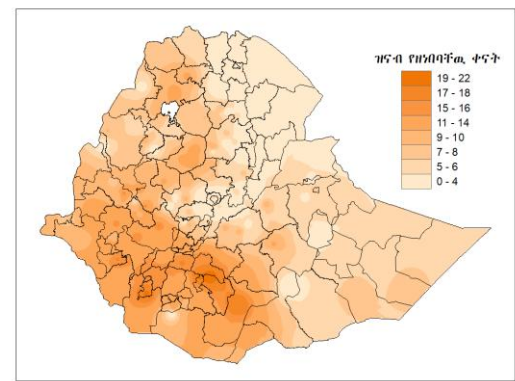
ባለፈው የኤፕሪል ወር የዘነበው የዝናብ መጠን ከሀገሪቱ ቦታ ሽፋን አንፃር ሲገመገም፣ ከደቡብ ኢትዮጵያ ክልል የደቡብ አሞ፣ ባስኬቶ፣ ጎፋ፣ ወላይታ፣ ጌዲዮ፣ ኮሬ፣ ቡርጂ፣ አሌ፣ ኮንሶ ዞኖች ፣ ከደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል ምዕራብ አሞ፣ ሸካ፣ ቤንች ሸኮ፣ ከፋ፣ ኮንታ፣ ዳዉሮ ዞኖች፣ የሲዳማ ክልል ዞኖች፣ ከማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል ጉራጌ፣ ምስራቅ ጉራጌ፣ ስልጤ፣ የከንባታ፣ የሀዲያ፣ የሃላባ ዞኖች፣ ከአሮሚያ ክልል ቦረና፣ ምስራቅ ቦረና፣ ጉጂ፣ ምዕራብ ጉጂ፣ ምዕራብ አርሲ፣ አርሲ፣ ባሌ፣ ምስራቅ ባሌ፣ ቄልም ወለጋ፣ ምዕራብና ምስራቅ ወለጋ፣ ሆረ ጉድሩ ወለጋ፣ጅማ፣ ቡኖ በደሌ፣ ኢሉባቦር፣ የደቡብ እና የምዕራብ ሸዋ ዞኖች፣ ከሱማሌ ክልል የዳዋ፣ ሊበን፣ አፍዴር፣ ሸበሌ፣ ቆራሂ፣ ዶሎ አዶ ዞኖች፣ ከቤንሻንጉል ጉምዝ የመተከል ዞን፣ የካማሺ፣ እና የአሶሳ ዞኖች፣ ድሬ ዳዋ ላይ ከ61-280 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ከ7-22 ቀናት ያህል ዝናብ ነበራቸው (ካርታ 1 እና 2) ፡፡

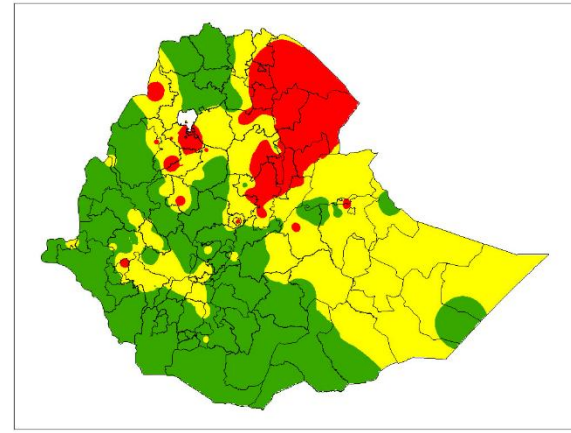
ካርታ 1 ኢ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ 30/2025 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን በሚ.ሜ

ባለፈው የኤፕሪል ወር የዘነበው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር ሲነፃፀር ከደቡብ ኢትዮጵያ ክልል የደቡብ አሞ፣ ባስኬቶ፣ ጎፋ፣ ወላይታ፣ ጌዲዮ፣ ኮሬ፣ ቡርጂ፣ አሌ፣ ኮንሶ ዞኖች፣ ከደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል ምዕራብ አሞ፣ ሸካ፣ ቤንች ሸኮ፣ ከፋ፣ ኮንታ፣ ዳዉሮ ዞኖች፣ የሲዳማ ክልል ዞኖች፣ ከማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል ጉራጌ፣ ምስራቅ ጉራጌ፣ ሰልጤ፣ የከንባታ፣ የሀዲያ፣ የሃላባ ዞኖች፣ ከኦሮሚያ ክልል ቦረና፣ ምስራቅ ቦረና፣ ጉጂ፣ ምዕራብ ጉጂ፣ ምዕራብ አርሲ፣ አርሲ፣ ባሌ፣ ምስራቅ ባሌ፣ ቄለም ወለጋ፣ ምዕራብና ምስራቅ ወለጋ፣ ሆረ ጉድሩ ወለጋ፣ ጅማ፣ ቡኖ በደሌ፣ ኢሉባቦር፣ የምስራቅና የመዕራብ ሐረርጌ፣ ሁሉም የሸዋ ዞኖች፣ ከአማራ ክልል የምዕራብ፣ የመካከለኛው፣ የሰሜን እና የደቡብ ጎንደር የምስራቅና የምዕራብ ጎጃም ዞኖች፣ የሰሜን ሸዋ ዞን፣ የዋጋህምራ፣ ከትግራይ ክልል የምዕራብ፣ የሰሜን ምዕራብ እና የመካከለኛው ትግራይ ዞኖች፣ ከሱማሌ ክልል የዳዋ፣ ሊበን፣ አፍዴር፣ ሸበሌ፣ ቆራሂ፣ ኖጎብ፣ ጃረር፣ ዶሎ አዶ እና የሲቲ ዞኖች፣ ከቤንሻንጉል ጉምዝ የመተከል ዞን፣ የካማሺ፣ ካማሺ፣ ማኦ ኮሞ እና የአሶሳ ዞኖች፣ አዲስ አበባ፣ ድሬ ደዋ እና ሐረሪ መደበኛ እና ከመደበኛ በላይ የሆነ የዝናብ መጠን ተመዝግቧል (ካርታ 3) ፡፡

ካርታ 2 እ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ 30/2025 ድረስ ዝናብ የዘነበባቸው ቀናት

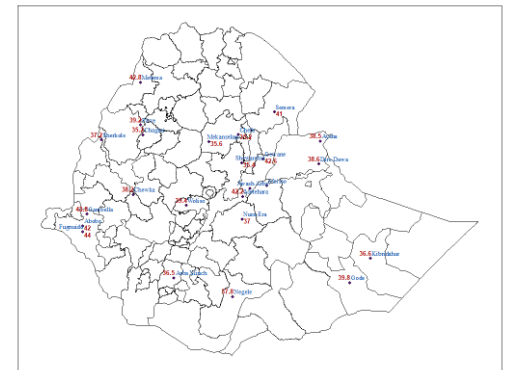
የዘነበው የዝናብ መጠን ከረጅም ጊዜ አማካይ ጋር ሲነፃፀር

ከመደበኛ በታች መደበኛ ከመደበኛ በላይ

ካርታ 3 እ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ 30/2025 የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር ሲነፃፀር

በሌላ በኩል በመተሃራ፣ በአቦቦ፣ በፉኑዶ፣ በመተማ፣ በገዋኔ፣ በጋምቤላ፣ በሰመራ፣ በአዋሽ አርባ፣ በወሊሶ፣ በጎዴ፣ በፓዌ፣ በድሬ ዳዋ፣ በኑራኤራ፣ በቀበሪዳህር፣ በአይሻ፣ በሸዋ ሮቢት፣ በጨፋ፣ በጨዋቃ፣ በአዳማ፣ በቻግኒ፣ በቴፒ፣ በአቦምሳ፣ በአሶሳ፣ በሊሙገነት እና በብላቴ አካባቢዎች ላይ የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን ከ 33.0 እስከ 42.2 ዲግሪ ሴልሺየስ ተመዝግቧል (ካርታ 4) ፡፡

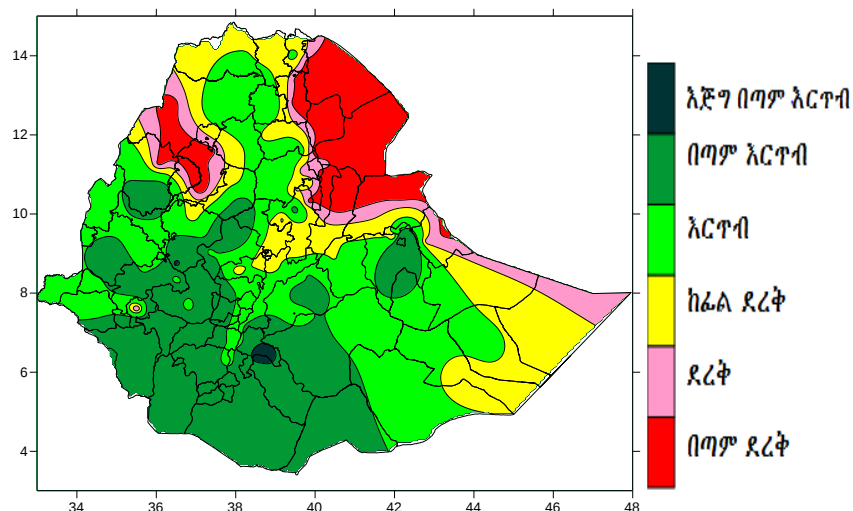
ካርታ 4 እ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ 30/2025 ድረስ የነበረው የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን በዲ.ሴ

1.2 እ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ 30/2025 የነበረው የአየር ጠባይ በግብርና ሥራ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

ባሳለፍነው የኤፕሪል ወር በተለይም የበልግ አብቃይና እርጥበት ተጠቃሚ በሆኑት በደቡብ፣ በመካከለኛው፣ በሰሜን ምስራቅ፣ በምስራቅ እና በደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የተገኘው እርጥበት የበልግ የእርሻ ስራ እንቅስቃሴን ለማከናወን፣ ቀደም ብለው ለተዘሩና በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ የበልግ ሰብሎች፣ የጓሮ አትክልቶችና ለቋሚ ተክሎች የውሃ ፍላጎት መሟላት ከፍተኛ ጠቀሜታ ነበረው፡፡ በተጨማሪም የተገኘው እርጥበት አስቀድመው ለሚዘሩ የመኸር ወቅት ሰብሎች ማሳን ለማዘጋጀትም ሆነ ዘር ለመዝራት ምቹ ሁኔታ እንደነበረው የተተነተኑ የግብርና ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመላክታሉ፡፡ ከዚህም በተጨማሪም ለአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለመጠጥ ውሃና ለግጦሽ ሣር አቅርቦት መሻሻል የጎላ ጠቀሜታ ነበረው፡፡

በሌላ በኩል በአንዳንድ ሥፍራዎች ላይ የነበረው ከፍተኛ መጠን ያለው እርጥበት በረባዳማ እና የአፈር ጸባያቸው ውሃን በማያሰርጉ እና በወንዝ ዳርቻ አካባቢዎች በሚገኙ ማሳዎች ላይ መጠነኛ የሆነ የውሃ በሰብሎች ላይ መተኛት እና በጎርፍ የመጠረግ ሁኔታዎች ነበሩ፡፡ በተጨማሪም በተከታታይ ቀናት በነበረው ዝናብ በጎፋ ዞን ገቤ ጎፋ ወረዳ የመሬት ናዳ እና ጎርፍ ተከስቶ በሰው እና በንብረት ላይ ጉዳት አድርጏል (ካርታ 5) ፡፡

ካርታ 5 እ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ 30/2025 ድረስ የነበረው የእርጥበት ሁኔታ

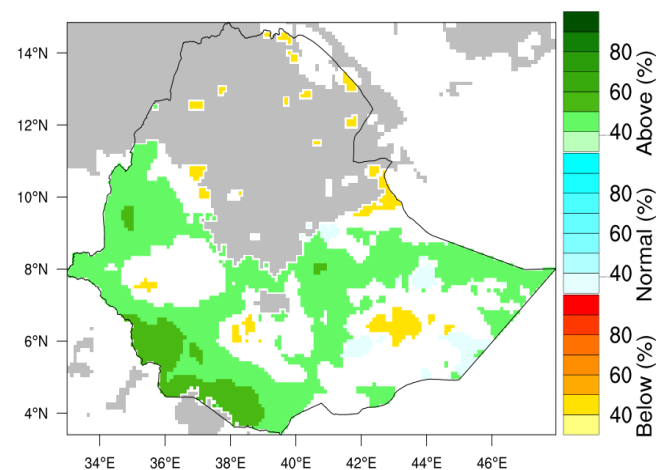
2 መግቢያ

ሜይ የበልግ ወቅት የመጨረሻ ወር ሲሆን የዝናቡ መጠንና ሥርዓት ከደቡብና ከደቡብ ምሥራቅ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ላይ ከሞላ ጎደል ቀጣይነት ይኖረዋል። በተጨማሪም ዝናቡ በደቡብ ምዕራብ፣ በምዕራብና በሰሜን ምዕራብ አካባቢዎች ላይ እየተስፋፋ በመሄድ ብዙ ቦታዎችን ይሸፍናል። በዚህም መሠረት አብዛኛው የኦሮሚያ ክልልን ጨምሮ የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ የደቡብ ኢትዮጵያ፣ የማዕከላዊ ኢትዮጵያ፣ የሲዳማ ክልል፣ የጋምቤላና የቤንሻንጉል ጉሙዝ ክልል ከ121-260 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ከ15-20 ቀናት ያህል ያገኛሉ። በሌላ በኩል ደግሞ የትግራይና የአማራ ምዕራባዊ ክፍልና የሱማሌ አካባቢዎች ከ41 እስከ 120 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ለ10 ቀናት ያህል በአማካይ ያገኛሉ። ከበልግ ወቅት ዝናብ ድርሻ አኳያ በሜይ የመካከለኛው፣ የደቡብና የደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች እስከ 30% የሚሆነውን የወቅቱን የዝናብ ድርሻ ያገኛሉ።

2.1 እ.ኤ.አ ከሜይ 1 እስከ 31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ

በመደበኛ ሁኔታ በሜይ ወር ወቅታዊው ዝናብ ቀስ በቀስ ከበልግ አብቃይ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ እየቀነሰ በመሄድ ከክረምት ዝናብ ሰጪ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች መጠናከር ጋር ተያይዞ ዝናቡ ወደ ደቡብ ምዕራብና ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ይስፋፋል።

በመጨረሻ ወር ለዝናብ መፈጠር አስተዋጽኦ የሚያደርጉ የሚቲዎሮሎጂ ገጽታዎች በአብዛኛዎቹ የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ እንደሚጠናከሩና፣ ከዚህም ጋር ተያይዞ ከባለፉት የበልግ ወራት በመጠንም ሆነ በሥርዓት የተሻለ ዝናብ በብዙ የሀገሪቱ ቦታዎች ላይ ሊኖር እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። ከዚህም ጋር ተያይዞ ከቀላል እስከ ከፍተኛ መጠን ያለው ዝናብ በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ እንደሚኖርና በተለይም በደቡብ፣ በደቡብ ምስራቅ፣ የስምጥ ሸለቆ እና አጎራባች በደቡብ ምዕራብ የሀገራችን አካባቢዎች ላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ጎርፍ የማስከትል አቅም ሊኖረው ስለሚችል ማህበረሰቡና የሚመለከታቸው አካላት አስፈላጊውን የጥንቃቄ እርምጃ መውሰድ ያስፈልጋል (ካርታ 7)።

ካርታ 7፡ እ.ኤ.አ ከሜይ 1-31፣ 2024 የሚኖረው የዝናብ መጠንና ስርዓት

2.2 እ.አ.አ ከሜይ 1 እስከ 31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ በግብርናው ሥራ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በሚቀጥለው የሜይ ወር ከባለፉት የበልግ ወራት በመጠንም ሆነ በሥርዓት የተሻለ እርጥበት በአብዛኛዎቹ የበልግ አብቃይና ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑ የሀገሪቱ ስፍራዎች ላይ ከቀላል እስከ ከፍተኛ መጠን ያለው እርጥበት ይኖራቸዋል። ይህም ሁኔታ ቀደም ብለው ለተዘሩ ለበልግ ሰብሎች፣ ለቋሚ ተክሎች የውሃ ፍላጎት መሟላት፣ ቀደም ብለው ለተዘሩ የረጅም ጊዜ ሰብሎች እድገት እና አስቀድመው ለሚዘሩ የመኸር ሰብሎች ምቹ ሁኔታ እንደሚፈጥር የሚጠበቅ በመሆኑ አርሶ አደሮች ተገቢ የሆኑ ግብዓቶችን በማካተት የእርሻ ሥራውን በተሟላ መልኩ ማካሄድ አስፈላጊ ነው። እንዲሁም የሚጠበቀው እርጥበት ለአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለእንስሳት መኖርና ለመጠጥ ውሃ አቅርቦት ከፍተኛ ጠቀሜታ ይኖረዋል። በተጨማሪም በደቡብ፣ በደቡብ ምስራቅ፣ በስምጥ ሸለቆ እና አጎራባች እንዲሁም በደቡብ ምዕራብ የሀገራችን አካባቢዎች ላይ የሚጠበቀው ከባድ ዝናብ ለወቅቱ የእርሻ ስራ እንቅስቃሴ አመቺ ሁኔታን የሚፈጥር ቢሆንም፣ በተወሰኑ ውሃ ገብ በሆኑና በወንዝ ዳርቻ ባሉ ማሳዎች ላይ የውሃ መተኛትና የአፈር መታጠብን ሊያስከትል ስለሚችል፣ ለዚህ ችግር ተጋላጭ በሆኑ አካባቢዎች የውሃ ማንጣፈፍ ስራዎችን መስራት፣ ተዳፋታማ እና ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑ ማሳዎች ላይ ደግሞ ሰብሎች በጎርፍ ተጠርገው እንዳይሄዱ የጎርፍ መቀልበሻ ቦቶችን በማዘጋጀት የቅድመ ጥንቃቄ ስራዎችን መስራት ያስፈልጋል። በሌላ በኩል እርጥበት አጠር የሆኑ አካባቢዎች የሚገኘውን ውሃ የተለያዩ የእርጥበት ማቆያ ዘዴዎችን አጠናክሮ በመስራት በመካከል ለሚገጥሙ ደረቅ ሰሞናት አገልግሎት ላይ እንዲውሉ የማድረግ ስራዎችን ማጠናከር ያስፈልጋል።

2.3 እ.ኤ.አ ከሜይ 1 እስከ 31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ በውኃ ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በቀጥለው የሜይ ወር በአብዛኛው ባሮ አካባቢ፣ ገናሌዳዋ፣ ኦሞ ጊቤ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ አባይ፣ አዋሽ፣ ዋቢ ሸበሌ፣ አፋር ደናክል፣ ኦጋዴን እና የላይኛው እና መካከለኛው ተከሄ ተፋሰሶች ላይ ከመጠነኛ እርጥበት እስከ ከፍተኛ እርጥበት እንደሚኖራቸው ይጠበቃል፡፡ ይህም ሁኔታ ለገፀ ምድርም ሆነ ለከርሰ ምድር የውሃ ሃብት መጎልበት አውንታዊ ጎን ይኖረዋል፡፡ በመሆኑም ለተለያዩ ተፈጥሮአዊ የውሃ መያዣዎችና ማጠራቀሚያ ግድቦች ያላቸውን የውሃ መጠን ከመሻሻል አንጻር አውንታዊ ሚና ይኖረዋል፡፡ በሌላ በኩል ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑ ተፋሰሶች ከሚኖረው ከፍተኛ እርጥበት ጋር ተያይዞ የሚጠበቀው ቅፅበታዊ ጎርፍ፣ በንብረት እና በህይወት ላይ ጉዳት እንዳያስከትል ከወዲሁ ቅድመ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡